

Ledelsesvurdering IMB 2. tertial 2019

1. Innledning

Vi viser til bestilling om virksomhetsrapportering for 2. tertial 2019. Nedenfor følger instituttledelsens vurdering av oppnådde resultater og den økonomiske utviklingen.

2. Vurdering av oppnådde resultater

Instituttet har jobbet godt på alle nivåer med gjennomføring av tiltakene i årsplanen, og ligger godt an til å nå resultatmålene på flere områder. Flere av tiltakene er utformet for å sikre gjennomføring av den nye strategien for instituttet, som har som mål å løfte IMBs forsknings- og undervisningsaktivitet ytterligere.

Instituttet jobber målrettet for å løfte undervisningen. Vi har begynt å forberede et potensielt økt opptak av medisinstudenter, samtidig som vi allerede merker konsekvensene av mer overbooking for å sikre at måltallene nås. Det er gledelig at klinisk ernæring gikk over måltallet for antall uteksaminerte kandidater i 2018. Så langt i 2019 er det uteksaminert 30 kandidater, med ytterligere 2 som ligger an til å levere sin mastergrad i løpet av høsten. Det tyder på at det langsiktige arbeidet med å redusere frafall ved klinisk ernæring gir resultater. Tendensen med flere mannlige studenter er ytterligere forsterket i årets opptak.

På forskningssiden har det vært høy søknadsaktivitet på alle avdelingene både i nasjonale utlysninger og EU-utlysninger. Mange benyttet seg av tilbudet om «søknadslaboratorium» og mentor i forkant av årets NFR-utlysning. Det jobbes aktivt i fagmiljøene for å øke graden av tverrfaglig samarbeid, og det planlegges en felles gruppeledersamling januar 2020 der oppfølgingen av instituttets strategi vil være høyt prioritert. Flere miljøer har allerede fått tildelt nye EU-prosjekter i 2019. Instituttet har lagt til rette for samlokalisering av forskningsaktiviteten ved Oslo Centre for Biostatistics and Epidemiology (OCBE) i Domus Medica. Samtlige fagavdelinger har bidratt med arealeffektiviserende tiltak i form av opprydding og flytting.

Et godt arbeidsmiljø er prioritert av instituttledelsen. Etter sommeren rullet vi ut en ny, enhetlig rutine for mottak av nyansatte ved instituttet, og flere av våre medarbeidere rapporterer om at de har gjennomført medarbeidersamtaler. Instituttet har gode rutiner for oppfølging av den såkalte 3-årsregelen i Statsansatteloven, og deltar i fakultetets arbeid med å redusere midlertidigheten i aktuelle grupper. En krevende bygningsmasse med laboratorievirksomhet og tung forskningsinfrastruktur og et bredt spekter av HMS-relaterte problemstillinger, krever kontinuerlig oppfølging og ressurser fra instituttet. Det er gjennomført en storstilt opprydding i kjemikaliebeholdningen som forberedelse til et større risikokartleggingsarbeid i regi av Enhet for HMS og beredskap høsten 2019 og våren 2020. Vi ligger godt an til å nå resultatmålene innen HMS for 2019, men er avhengig av støtte og oppfølging fra både sentrale støttefunksjoner og Eiendomsavdelingen for å nå langsiktige mål.

Flere av våre miljøer har nå fått status som UiO forskningsinfrastruktur, og inngår i større samarbeidskonstellasjoner for å heve kvaliteten og øke tilgangen til utstyret. Et langvarig arbeid for å få på plass finansiering til oppussing av de gamle dyrestallslokalene for å legge til rette for flere forskningslaboratorier tilknyttet Avdeling for komparativ medisin, ble kronet med vedtak om en satsing fra Universitetet sentralt i universitetsstyret før sommeren. Dette vil være et verdifullt bidrag for å sikre at avdelingen kan realisere sitt fulle potensial. Det er spennende for instituttet å følge videre prosess etter at

samarbidsorganet for Oslo universitetssykehus og UiO behandler anbefalingene fra en ekstern arbeidsgruppe om samordning av dyrestallstilbudet i regionen.

3. Vurdering av økonomisk utvikling

Det er ingen vesentlige endringer i IMBs økonomiske situasjon per 2. tertial 2019 sammenliknet med situasjonen per 1. tertial. Samlet sett har instituttet et visst handlingsrom i økonomien, men er avhengig av store inntekter fra eksterne bidragsyttere for å finansiere deler av den primære aktiviteten. Instituttet har fått flere prosjekttilsagn fra EU og andre bidragsyttere så langt i år. Det knytter seg stor spenning til resultatet av årets NFR-tildelinger, etter et meget skuffende resultat for instituttet i 2018.

Instituttet styrer mot en reduksjon i akkumulerte midler i basisøkonomien på kr. 4,9 mill. per kommende årsskifte. Det antas at mindreforbruket per 31.12.2019 vil bli kr. 21,1 mill. Det er fortsatt relativt store ubrukte midler i basisøkonomien til et par av instituttets avdelinger. Tiltak igangsatt for å motvirke ytterligere akkumulering av midler forventes å ha effekt fra 2020. Kostnadskontroll og effektiv drift av Avdeling for komparativ medisin er nå godt innarbeidet, og avdelingen viser en stabil økonomisk situasjon.

Videre veivalg i samordningsarbeidet rundt komparativ medisin kan ha stor betydning for instituttets økonomi. Avhengig av hvilke valg som tas, kan dette utgjøre en risiko for en enda større belastning av instituttets basisøkonomi, eller det kan bli en kilde til bedre ressursutnyttelse og fruktbare forskningssamarbeid med miljøer både i og utenfor vår sektor.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Rapportering om gjennomføring av årsplanen 2019-2021 IMB

Vedlegg 2: Rapportering om økonomi 2T 2019 IMB

Vedlegg 3: Tilleggsrapportering om klinisk ernæring 2T 2019 IMB

Rapporterende enhet:	Institutt for medisinske basalfag	Rapportert av:	Lene Frost Andersen Linda T. Helgesen Trude Abelsen	Periode:	T2 - 2019
-----------------------------	--	-----------------------	--	-----------------	------------------

Rapportering om gjennomføring av årsplan 2019-2021

Nedenfor følger IMBs rapportering på gjennomføring av tiltakene i årsplanen. Tekst i blått er instituttledelsens vurdering av status, mens tekst i sort ligger i rapporteringsmalen og er basert på UiOs årsplan, med mindre annet er spesifisert.

Fremragende utdanning og læringsmiljø

UiO skal videreutvikle kvaliteten på eget studietilbud basert på en sterkere og tydeligere kobling mellom forskning og utdanning. Studentene skal møte aktive forskere i et inkluderende læringsmiljø, preget av gode internasjonale kontakter, en aktiv tilbakemeldingskultur og et lærende fellesskap der den mest oppdaterte kunnskapen tas i bruk. UiO- studentene skal lære å ta i bruk vitenskapelige metoder og tenkemåter. De må sikres gode analytiske ferdigheter, og settes i stand til å vurdere holdbarheten av informasjon og argumenter, samt bidra til å løse vår tids viktigste oppgaver i samfunns- og arbeidsliv. Etableringen av et godt samspill mellom faglige, teknologiske og pedagogiske utviklingsprosesser vil være en hovedoppgave de kommende årene.

UiOs videre satsing på utdanning skal forsterke og fokusere innsatsen på tvers av fakulteter og fagmiljøer, basert på utviklingsarbeidet som allerede er i gang. Arbeidet med å skape gode arenaer for kunnskaps- og erfaringsdeling skal styrkes. UiO vil satse systematisk på utdanningsledelse, sørge for et solid kunnskapsgrunnlag for beslutninger og utvikle gode støtteressurser på utdanningsområdet.

LINK, som er UiOs senter for læring og utdanning, og senterets samarbeid med enhetene vil stå sentralt i videreutviklingen av utdanningskvaliteten og læringsmiljøet. Det er også viktig å utnytte kompetansen ved eksisterende og nye sentre for fremragende utdanning, samt følge opp arbeidet med merittering av utdanningsfaglig kompetanse.

Tiltak som skal gjennomføres av enhetene¹:

Tiltak 1:

Enhetene skal styrke studentenes integrering i fagmiljøet og gi god oppfølging underveis i studiene.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Enheten har iverksatt tiltak som styrker studentenes tilhørighet og integrasjon i fagmiljøet.
- Enheten har lagt en plan for hvordan arbeidet med å gi studentene tilbakemelding underveis i studiet skal styrkes og har påbegynt gjennomføring av tiltakene.

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Enheten har et gjennomarbeidet og systematisk opplegg for tilbakemeldinger til studentene som er tilpasset programmene og emnenes læringsutbytte.
- Enheten har økt andelen studenter som fortsetter etter første studieår.

¹ Med enheter menes i denne årsplanen fakulteter, museer, universitetsbiblioteket og sentre som ligger direkte under universitetsstyret.

- Enheten har økt andelen bachelor-, master- og ph.d.-studenter som gjennomfører på normert tid.

Status for gjennomføring:

- Opplegg for direkte, strukturert studentevaluering av forelesninger som ble pilotert i 2017/-18, rulles ut for alle forelesninger høsten 2019.
- Utdanningsleder ved IMB er aktiv i utformingen av ny introduksjonsuke for studentene på medisinstudiet med planlagt oppstart januar 2020.
- Instituttledelsen deltar på introduksjonsukene til nye studenter i medisin og ernæring, for å orientere om aktivitetene i Domus Medica og hvilke krav dette stiller til studentene for å sikre et godt studie- og arbeidsmiljø.
- Vi viser for øvrig til detaljert rapportering for fjoråret om gjennomførte tiltak for å styrke integrering i fagmiljøet.

Tiltak 2:

Enhetene skal tilby et allsidig og integrert digitalt læringsmiljø som bidrar til å aktivisere studentene, styrke læringsutbyttet og øke utdanningenes forskningsnærhet og arbeidslivsrelevans.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Enheten har tatt i bruk Canvas som ledd i utviklingen av et allsidig og integrert digitalt læringsmiljø.
- Enheten har styrket utdanningenes samfunns- og arbeidslivsrelevans og har økt antallet studenter som tar praksisemner.

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Enheten har tatt i bruk digitalt støttede lærings- og vurderingsformer som legger til rette for aktiv læring.
- Underviserne får god støtte til å utvikle egen pedagogisk praksis.
- Enheten har implementert UiOs system for merittering av undervisning.

Status for gjennomføring:

- Videreutvikling av kurs i ledelse av smågruppeundervisning i samarbeid med LINK-FUP for å styrke lærernes pedagogiske kompetanse.
- Arbeider med å identifisere og søke om støtte til utvikling av e-læringsprosjekter. Det er fortsatt et stort potensiale i å utvikle og ta i bruk digitalt støttede læringsformer.

Grensesprengende forskning

UiO er et ledende europeisk forskningsuniversitet. Langsiktig, grunnleggende forskning er vårt fundament og utgangspunktet for nytenkende og grensesprengende forskning. Gjennomslag i de åpne, prestisjetunge virkemidlene som Sentre for fremragende forskning (SFF), FRIPRO og ERC er uttrykk for kvalitet.

Universitetet hevder seg i dag svært godt nasjonalt og godt i en europeisk setting, men må fortsatt arbeide for økt gjennomslag på de åpne arenaer hvor kvalitet er hovedkriteriet ved evaluering. UiO hevder seg også godt i deler av EUs øvrige rammeprogram, men utnytter ikke mulighetene godt nok. Deltagelsen i EUs rammeprogram må økes ytterligere, og det innenfor hele bredden av programmet.

SAB-evalueringen utfordret UiO på en for svak kultur for å se ut av fagmiljøet og ut av universitetet og på tverrfaglighet. Vi må sørge for at kompetansen, perspektivene og spørsmålene som finnes eller målbæres i ulike deler av institusjonen og i ulike deler av samfunnet, påvirker forskernes og UiOs egen tenking og videre utvikling.

Samarbeid er en sentral verdi for å videreutvikle UiO. Samarbeid inspirerer til nytenkning, fremmer kvalitet og bidrar til kulturell og økonomisk utvikling. Tverrfaglighet og samarbeid er også helt nødvendig for at UiO skal kunne bidra til oppfyllelsen av FNs bærekraftsmål, og til forståelse og løsning på store samfunnsutfordringene. Forskningssamarbeid på tvers av fagområder bør ha enda større oppmerksomhet. Her spiller UiOs tverrgående satsinger innen Livsvitenskap, Energi og Norden en sentral rolle.

Institusjonell integritet og en gjennomgående tydelig forskningsetisk bevissthet er en forutsetning for UiO som et viktig forskersamfunn, for all forskning, og for vår betydning som samfunnsinstitusjon. Dette er ikke mindre viktig i en tid med falske nyheter og tiltakende forakt for kunnskap og ekspertise. Det er behov for kompetanseheving av ansatte og studenter. Utvikling av et kursopplegg må skje i samarbeid mellom fakultetene og tilsvarende enheter og UiO:Ledelsen og støtteenheter.

Tiltak som skal gjennomføres av enhetene:

Tiltak 3:

Enhetene skal ha en bedre uttelling i EUs rammeprogram med særlig vekt på utviklingsavtalens prioriteringer og European Research Council (ERC).

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Enheten har alene eller i samarbeid med andre enheter:
 - hevet kvaliteten på støtteapparat for prosjekter i driftsfasen
 - utviklet insentiver for koordinatorprosjekter
 - systematisk bygget kompetanse som vil føre til at enheten bedre utnytter mulighetene i EUs rammeprogram
- Enheten har økt rekruttering innen Marie S. Curie actions.

Forventede resultater ved utgangen 2021:

- Enheten utnytter mulighetene for kvalitetsheving som ligger i store europeiske samarbeidsprosjekter og i ERC-ordningen.

Status for gjennomføring:

- Instituttet har jobbet aktivt sammen med fakultetets Enhet for ekstern forskningsfinansiering og våre linjeledere for å øke kunnskap om EUs søknadsprosesser, identifisere potensielle søkermiljøer og støtte disse i utforming av søknader.
- Det ble arrangert ulike aktiviteter i samtlige avdelinger i forbindelse med årets NFR-søknadsprosess, herunder søknadslaboratorier og mentorordninger.
- Instituttet har gode resultater innen EU-prosjekter og har fått innvilget fem nye EU-prosjekter så langt i 2019, herunder et Marie Curie ITN -koordinatorprosjekt, et Marie Curie ITN -partnerprosjekt, samt tre tematiske partnerprosjekter. Det har også gått ut to søknader fra IMB i årets ERC Advanced Grant-utlysning.
- Instituttet har forsterket samarbeid og deltakelse for å integreres i livsvitenskapssatsingen. Ytterligere tre av våre miljøer har mottatt konvergensmidler i år, og det jobbes konkret for å finne en løsning for å flytte Oslo Centre for Biostatistics and Epidemiology (OCBE) inn i livsvitenskapsbygget.
- Det avholdes felles samling for IMBs gruppeledere januar 2020, der oppfølging av IMBs nye strategi vil være blant hovedtemaene.
- Det arbeides med flere konkrete initiativer til SFF-er for neste søknadsrunde.

Tiltak 4:

Enhetene har ansvar for å fremme god vitenskapelig praksis og arbeide for å heve bevisstheten rundt forskningsetiske problemstillinger. Opplæring av ansatte og studenter er sentralt for at forskning skal gjennomføres i samsvar med anerkjente forskningsetiske normer og gjeldende lover og regler innen aktuelt fagområde.

Forventede resultater 2019:

- Enheten har gjennomført en vurdering av hvordan forskningsetiske normer og regler etterleves ved enheten.
- Enheten har ansvar for at alle relevante ansatte og studenter har gjennomført opplæring om forskningsetikk.

Forventede resultater 2021:

- Alle relevante ansatte og alle studenter etterlever gjeldene normer og regler for forskningsetikk.

Status for gjennomføring:

- Mange av instituttets studenter og ansatte følger kurstilbud innen forskningsetikk i regi av fakultetet, og IMB er først ute med utrulling av PIFF-kurset for våre vitenskapelig ansatte høsten 2019.
- Temaet forskningsetikk er satt på agendaen i flere omganger i ledergruppen og med forskningsgruppeledere. Instituttet har en forskningsrådgiver som følger opp kvalitetssystemet overfor prosjektlederne.

Ta kunnskap i bruk

UiO skal tilby utdanning og utføre forskning på høyt internasjonalt nivå, formidle kunnskapen som skapes og bidra til å ta den i bruk. Dette flerfoldige samfunnsoppdraget gjør at utdanning, forskning og formidling må spille sammen, og i nær dialog med samfunnet rundt. Formidling handler om å ta kunnskap i bruk og engasjere universitetet i dialog med allmenheten og spesialiserte offentligheter.

Undervisningsoppdraget står sentralt på UiO, men det gjør også dialogen med offentlig forvaltning, med kulturlivet, samt kunnskapsutvekslingen med arbeids- og næringslivet. Universitetet må og skal bidra til at det norske samfunnet utvikler seg videre basert på en opplyst allmenhet og på en tydelig kunnskapsinformert forvaltning og politikk.

En viktig del av UiOs oppdrag handler om å bidra til et kunnskapsbasert arbeidsliv blant annet gjennom entreprenørskap og kommersialisering. Innovasjonsløftet som vårt viktigste instrument har fem innsatsområder: «Innovasjonskapasitet – kultur, kommunikasjon og lederskap», «Implementering, kommersialisering og entreprenørskap», «Strategiske allianser og møteplasser», «Studentinnovasjon» og «Utdanning».

UiO skal arbeide med alle innsatsområdene, men studentinnovasjon skal særlig prioriteres sammen med kommersialisering, entreprenørskap og utdanning. Dette fordi studenter er den gruppen som raskest og hyppigst står for kunnskapsoverføring mellom universitetene og arbeidslivet. Det er studenter som oftest etablerer bedrifter, basert på kunnskap utviklet på universitetene og i det kreative tilknyttede studentmiljøet. UiOs viktigste prioritering i 2019 må derfor være å bidra til å utvikle en sterk og tydelig kultur for studentinnovasjon og entreprenørskap.

Tiltak som skal gjennomføres av enhetene:

Tiltak 5:

For å utvikle innsatsområdet «Ta kunnskap i bruk» skal enhetene utarbeide mål og tiltak innen næringsrettet og sosial innovasjon, kommersialisering, entreprenørskap og formidling.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Enheten har etablert tiltak for økt innovasjon og entreprenørskap blant studenter, stipendiater og postdoktorer.
- Enheten har implementert UiOs nye formidlingspolitikk, hvor formidling defineres bredt.

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Enheten har økt studentinnovasjon og entreprenørskap og kan vise til konkrete resultater.

Status for gjennomføring:

- Tre av IMBs forskergrupper har fått hhv. SPARK- og innovasjonsmidler i 2019. Tre skisser til SFI-søknad ble levert fra IMB og ble fulgt opp tett, men endte av ulike årsaker ikke opp med en formell søknad denne gang. Flere miljøer har kommersialiseringssprosjekter på gang, både i regi av Inven2 og for egen regi.
- SFI-et Big Insight er blitt evaluert og har fått forlengelse ut 8-årsperioden.

En helhetlig personalpolitikk

Medarbeidere ved UiO er universitetets viktigste ressurs, og UiO må ha høy oppmerksomhet på hvordan ansatte blir ivaretatt og kan utvikle seg videre. Samfunnets forventninger til UiO er store, men rammebetingelsene endres kontinuerlig. Samfunnets raske endringer og utvikling utfordrer UiOs omstillingsevne og alle som jobber ved UiO.

En aktiv tilpasning til samfunnsendringene krever en fremtidsrettet personalpolitikk forankret i UiOs grunnleggende verdier og samfunnsoppdrag, en langsiktig visjon, målrettet organisasjonsutvikling og aktiv personaloppfølging av den enkelte ansatte. En helhetlig personalpolitikk som ivaretar rekruttering, kompetanse- og karriereutvikling, arbeids- og læringsmiljø, er fundamentet for UiOs videre utvikling. Det er behov for å arbeide videre med å utvikle et systematisk lærings- og arbeidsmiljø ved UiO. Det er ønskelig å videreutvikle en kultur som fremmer godt samspill og felleskap mellom ulike grupper ansatte og enheter i organisasjonen.

UiO skal tilby våre studenter og ansatte et trygt og forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø fritt for trakassering. UiOs ansatte skal ha høy bevissthet rundt sitt ansvar for profesjonell oppfølging av studentene.

Ytringskulturen skal være tuftet på akademisk frihet, toleranse og kollegialitet. Organisasjonen vår skal preges av en tydelig ledelse som tar ansvar og bidrar til å videreutvikle medarbeidere og organisasjon. UiO skal videreutvikle lederutviklingskurs- og program, med fokus på forsknings-, utdanningsledelse og linjeledere med personalansvar.

Innsatsen i perioden skal konsentreres om gjennomføring av fire komplementære og til dels overlappende områder med tilhørende tiltaksplaner innenfor rekruttering, karrieropolitikk, likestilling og mangfold, midlertidighet og arbeid mot trakassering.

Tiltak som skal gjennomføres av enhetene:

Tiltak 6:

Enhetene skal ta i bruk målrettede virkemidler for å redusere andelen midlertidighet innenfor stillingsgrupper med høy midlertidighet.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Enheten har konkretisert tiltak for å redusere midlertidig ansatte innenfor de stillingsgruppene hvor enheten har høy midlertidighet.
- Enheten har rutiner for å følge opp treårsregelen i statsansatteloven.

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Enheten har redusert andelen midlertidig ansatte innenfor de stillingsgruppene hvor enheten har høy midlertidighet sammenliknet med andelen midlertidig ansatte ved utgangen av 2017.

Status for gjennomføring:

- Instituttet deltar i fakultetets arbeid med å identifisere aktuelle tiltak for å redusere andelen midlertidige i aktuelle stillingsgrupper. Tiltakene må ta høyde for forskningens behov og den konkurransepregete situasjonen våre forskningsmiljøer står i, og den store betydningen deres konkurransedyktighet har også for instituttets basisøkonomi.
- Instituttet følger systematisk opp alle midlertidig ansatte med sikte på 3-årsregelen, og er i aktiv dialog med rekrutterende leder i forkant av nyansettelser for å redusere andelen midlertidige der det er mulig.

Tiltak 7:

Enhetene skal styrke arbeidet mot trakassering i henhold til handlingsplanen for likestilling, kjønnsbalanse og mangfold.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Enheten har gjort risikovurdering av hvilke typer trakassering som kan forekomme ved enheten, som vil danne utgangspunkt for de forebyggende tiltak som utarbeides lokalt.
- Alle ledere ved enheten har kompetanse innen oppfølging og forebygging av trakassering.

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Enheten jobber forebyggende mot trakassering og håndterer enkeltsaker på en god måte.

Status for gjennomføring:

- Avdelings- og seksjonsledere ved instituttet har deltatt på UiOs kurs i håndtering og forebygging av seksuell trakassering. Mange ledere deltok også på risikokartleggingskurset.
- Instituttet planlegger å tilby kurs for samtlige forskningsgruppeledere før nyttår.

Instituttspesifikke tiltak for å realisere en helhetlig personalpolitikk (nedfelt i IMBs årsplan 2019-2021):

- IMB skal utvikle og etablere et mer smidig og enhetlig system for mottak av nyansatte
- Ledere har avholdt medarbeidersamtale med alle ansatte som ønsker det
- Instituttet skal gjennomføre UiOs arbeidsmiljøundersøkelse ARK og følge opp resultatene

- Bedre oppfølging av gruppelederes norskkunnskaper i tråd med kravene i ansettelseskontrakten

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Prosjekt for bedre mottak av nyansatte er gjennomført og tiltak implementert

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Arbeidsmiljøundersøkelsen ARK er gjennomført ved instituttet

Status for gjennomføring:

- IMB har utviklet og implementert et mer enhetlig system for mottak av nyansatte. Systemet er rullet ut med virkning fra august 2019. Opplegget justeres utover høsten.
- Instituttets medarbeidere rapporterer at flere har fått tilbud om og gjennomført medarbeidersamtaler.
- En struktur for oppfølging av gruppelederes norskkunnskaper er under utarbeiding ved Seksjon for personal og HMS.

Enhetens egne tiltak

Nedenfor følger en vurdering av resultatoppnåelse for instituttspesifikke mål, med den nummereringen som fremkommer av instituttets årsplan 2019-2021:

ORGANISASJON, LEDELSE OG ADMINISTRASJON

Mål 7: IMB skal styrke oppfølgingen av ledere på alle nivåer

Tiltak:

- IMB skal etablere 1) introduksjonsprogram for alle nyansatte forskningsgruppeledere og 2) et opplegg for kompetanseheving av forskningsgruppeledere, tilpasset deres fullmakter og funksjoner
- IMBs lederhåndbok målrettet mot IMBs linjeledere skal vedlikeholdes og markedsføres
- Alle nye gruppeledere ved IMB skal innen en 4-årsperiode gjennomføre forskningslederprogrammet, og samtlige gruppeledere ved instituttet skal få tilbud om det samme
- Implementere IMBs nye strategi på alle nivåer i organisasjonen
- Gjennomføre evaluering av nye lederroller

Forventede resultater 2019:

- Lederhåndboken er kjent blant alle gruppeledere og i aktiv bruk

Forventede resultater 2021:

- IMB har etablert et opplegg for informasjon og kompetanseheving av ledere på alle nivåer
- Lederrollene ved IMB er evaluert og deres funksjon og ansvarsområde oppfattes som avklart og håndterbart

Status for gjennomføring:

- Lederhåndboken oppdateres jevnlig og er kjent blant alle gruppeledere. Den brukes aktivt i forbindelse med opplæring av nye gruppeledere ved instituttet.
- Det planlegges en enkel evaluering av den nye organisasjonsstrukturen fra 2015 og de nye lederrollene før nyttår 2019.
- Gruppeledere oppfordres til deltakelse på forskningslederprogrammet, og mange av våre gruppeledere har gjennomført kurset.
- Nye gruppeledere gis individuell eller gruppevis opplæring av instituttets seksjonssjefer. Arbeid med mer systematisk opplæringsprogram for nye ledere er planlagt startet opp V2020.

Mål 8: Instituttet skal styrke det systematiske HMS-arbeidet

Tiltak:

- V2019: Videreutvikle HMS-årshjul for virksomheten
- V2019: Evaluere arbeidsdelingen mellom laboratorierådgiverne ved avdelingene og HMS-funksjonen sentralt ved IMB
- HMS-kurs og øvelser skal tilpasses vår virksomhet
- Styrke samhandling mellom lokale verneombud og linjeledelsen
- H2019: Etablere metodikk for å gjennomføre risikovurderinger tilpasset vår virksomhet i samarbeid med UiOs sentrale enhet for HMS og beredskap (EHMSB)
- V2020: Implementere metodikk for risikovurdering i IMBs fagavdelinger med vekt på lab
- Styrke kjennskapen til og bruken av UiOs HMS-avvikssystem, stoffkartoteket ECO Online og innmeldingsskjemaet Eiendomstjenester blant alle ansatte

Forventede resultater 2019:

- Faste møtepunkter er etablert mellom verneombud og linjeledelse på alle nivåer
- HMS-årshjul er oppdatert
- Økt bruk av HMS-avvikssystem sammenlignet med 2018

Forventede resultater 2021:

- IMBs linjeledere har god kompetanse om HMS i tråd med sitt ansvarsområde
- Metodikk er etablert for gjennomføring av risikovurderinger tilpasset vår virksomhet på ulike nivåer
- Alle prosedyrer i lab er risikovurdert

Status for gjennomføring:

- Systematiske HMS-aktiviteter er innarbeidet i instituttets overgripende virksomhetskalender.
- Arbeidsdelingen mellom laboratorierådgiverne ved avdelingene og HMS-funksjonen sentralt ved IMB evalueres høsten 2019.
- Instituttet har per 2. tertial 2019 planlagt og gjennomført en rekke HMS-kurs tilpasset vår virksomhet, herunder kurs i ECOonline, avvikshåndtering og HMS introduksjonskurs. Vi arbeider høsten 2019 med å tilpasse det obligatoriske HMS-kurset for linjeledere til vår organisasjon.

- Et fellesmøte for verneombud og ledere av verneområder planlegges høsten 2019.
- IMBs HMS-team har forberedt et systematisk arbeid med risikokartlegging våren 2019. Som forberedelse til risikokartleggingsarbeidet har instituttet gjennomført en storstilt kjemikalieoppdrydding. Høsten 2019 igangsettes risikovurdering av disseksjonsavdelingen som et første steg i en full risikokartlegging av instituttet i regi av Enhet for HMS og beredskap (HMSB).

Mål 9: Effektiv ressursforvaltning og velfungerende støttefunksjoner

IMB skal arbeide for å beholde og utvikle velfungerende tekniske og administrative støttefunksjoner. IMB skal arbeide for en rasjonell og hensiktsmessig bruk av arealer og utstyr i tråd med øvrige målsettinger.

Tiltak:

- V2019: Gjennomføre evaluering av praktisering av leiested og driftssted ved IMB, som utgangspunkt for økt sambruk av vitenskapelig utstyr
- 2019: Følge opp resultater og tiltak fra kartleggingen av tjenestetilbud i og brukertilfredshet med Seksjon for intern service
- 2019: Effektivisere arealutnyttelsen slik at Oslo Centre for Biostatistics and Epidemiology (OCBE) kan samlokaliseres på Domus Medica
- Tydeliggjøre ansvarsforhold og bedre samarbeidet med UiOs Eiendomsavdeling
- Arbeide for oppussing og integrering av de gamle dyrestallslokalene i den nye avdelingen i Domus Medica for å styrke laboratoriekapasiteten

Forventede resultater 2019:

- Praktisering av leiested og driftssted ved IMB er evaluert

Forventede resultater 2021:

- Tjenestetilbudet og kompetansen i Seksjon for intern service er kjent blant de ansatte og avstemt med virksomhetens behov
- Bedre arealutnyttelse som understøtter instituttets behov
- Fremtidsrettet utstyrspark og økt sambruk av vitenskapelig utstyr
- Styrket kapasitet til eksperimentelle laboratorier og flere eksterne brukere tilknyttet Avdeling for komparativ medisin

Status for gjennomføring:

- Evaluering av leiestedsmodellen ved IMB er påbegynt og har som mål å være fullført før årsskiftet. Det er bl.a. gjort et omfattende arbeid for å oppdatere prismodellen ved komparativ medisin for å sikre at den speiler det reelle kostnadsnivået for de tjenestene som tilbys brukerne.
- Flere av våre forskningsinfrastrukturer er vurdert godkjent som UiO kjernefasiliteter, og enkelte inngår nå i større samarbeid for å heve kvaliteten og øke tilgangen til utstyret.
- Flere tiltak er identifisert og implementert etter kartleggingen i Seksjon for intern service. Det gjenstår fortsatt å fullføre sluttrapporten for å dokumentere arbeidet.
- Samtlige avdelinger ved instituttet har bidratt til bedre arealutnyttelse på ulike måter. Avdeling for molekylærvitenskap har gjennomført og gjennomfører fortsatt store flytte- og ryddeprosesser som har gitt rom for etablering av nytt SFF og utvidelse av OCBE

innenfor eksisterende arealer. Forberedelsene til samlokaliseringen av OCBE er i slutfasen og gjennomføres i løpet av høsten. Forventningene til kontor- og labplass for fast ansatte gruppeledere som går av for aldersgrensen er tydeliggjort i reviderte retningslinjer for emeriti ved instituttet.

- Instituttledelsen har tatt initiativ til en prosess med universitetsledelsen for å tydeliggjøre ansvarsforhold og bedre samarbeidet med UiOs Eiendomsavdeling.
- Oppussing av de gamle dyrestallslokalene for å styrke laboratoriekapasiteten ble vedtatt av UiOs styre før sommeren.

Rapporterende enhet:

Institutt for
medisinske
basalfag

Rapportert av:

Lene Frost
Andersen
Trude Abelsen
Linda T. HelgesenPeriode:
T2– 2019

Økonomirapport IMB – 2. tertial 2019

Det er ingen vesentlige endringer i IMBs økonomiske situasjon per 2. tertial 2019 sammenliknet med situasjonen per 1. tertial. Samlet sett har instituttet et visst handlingsrom i økonomien, men er avhengig av store inntekter fra eksterne bidragsytere for å finansiere deler av den primære aktiviteten. I 2019 vil totalt nettobidrag fra eksternt finansierte prosjekter (kr. 28,5 mill.) dekke ca. 13 % av alle investeringer og kostnader tilknyttet IMBs basisvirksomhet dette året.

Basisvirksomhet

Per 2. tertial 2019 viser regnskapet for IMBs basisvirksomhet et akkumulert mindreforbruk på kr. 25,5 mill. Det positive regnskapsresultatet er om lag i tråd med budsjett (kr. 0,7 mill. høyere).

Etter årets åtte første måneder er IMBs personalkostnader om lag som budsjettet for perioden, mens både investeringer og andre driftskostnader er høyere (hhv. kr. 9,9 mill. og kr. 3,4 mill.). Høyere inntekter enn budsjettet (10,4 mill.) og større nettobidrag fra prosjekter (3,8 mill.) utligner effekten av disse forholdene og bidrar til et høyere mindreforbruk enn budsjettet.

Tabell 1 Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T2 2018	Regnskap T2 2019	Års-regnskap 2018	Års-budsjett 2019	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Inntekter	-120,28	-121,92	-186,55	-179,29	-189,30	-196,83	-197,12	-191,01	-184,37
Personalkostnader	97,70	103,93	157,73	167,81	165,74	177,03	176,87	173,22	168,78
Driftskostnader	15,04	21,95	27,13	30,46	35,11	34,27	31,89	30,05	30,06
Investeringer	4,80	13,55	15,05	17,01	21,89	11,00	13,56	15,46	15,50
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-2,75	17,50	13,37	35,99	33,44	25,47	25,20	27,72	29,97
Nettobidrag	-20,25	-16,92	-30,62	-28,50	-28,50	-25,50	-24,20	-23,80	-23,90
Prosjektavslutning	0,98	-0,14	0,96	0,00	-0,14	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-22,01	0,44	-16,29	7,49	4,81	-0,03	1,00	3,92	6,07
Overført fra i fjor	-9,62	-25,91	-9,62	-25,91	-25,91	-21,10	-21,14	-20,14	-16,22
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-31,63	-25,47	-25,91	-18,42	-21,10	-21,14	-20,14	-16,22	-10,15

Prognosen per 2. tertial er at mindreforbruket per 31.12.2019 vil bli kr. 21,1 mill., dvs. på samme nivå som estimert per 1. tertial. Dette innebærer et merforbruk utover inntekter mottatt i 2019 på kr. 4,9 mill. Det antas at kr. 10,5 mill. av akkumulerte midler per 31.12 vil være øremerket til spesielle formål. I langtidsprognosen er det lagt inn en forventning om at instituttet mottar kr. 10 mill. til forskningsinfrastruktur hvert år. På grunn av lang anskaffelsestid er det antatt at midlene brukes året etter at de mottas.

Avdelingene

Det akkumulerte mindreforbruket på kr. 25,5 mill. i IMBs basisvirksomhet er fordelt svært ulikt på instituttets avdelinger. Se tabell 2.

Tabell 2 Akkumulert mer-/mindreforbruk per avdeling

Avdeling	Regnskap per T2	Budsjett per T2	Avvik	Års-budsjett	Prognose per 31.12.
IMB Felles	-12 683	-14 860	2 177	-9 616	-8 649
Komparativ medisin	9 214	9 309	-95	9 361	9 224
Molekylærmedisin	-13 760	-12 331	-1 429	-13 134	-14 345
Ernæringsvitenskap	846	1 838	-992	2 120	1 099
Atferdsvitenskap	-680	-4	-676	230	-468
Biostatistikk	-12 052	-10 398	-1 654	-9 854	-11 069
SFF- HTH	3 647	1 651	1 996	2 477	3 104
	-25 467	-24 793	-674	-18 417	-21 103

Per august 2019 ser det ut til at Avdeling for komparativ medisin går mot et regnskapsresultat for 2019 i tråd med budsjett. Avdeling for ernæringsvitenskap har måttet redusere kostnader som følge av varig reduksjon i hovedtildelingen, etter omleggingen til ny budsjettfordelingsmodell fra fakultetet. Avdelingen har god kostnadskontroll og styrer mot et akkumulert merforbruk («underskudd») på kr. 1,1 mill. per 31.12.2019, et resultat som er kr. 1 mill. mindre negativt enn budsjettert.

Både Avdeling for molekylærmedisin og Avdeling for biostatistikk har relativt høyt mindreforbruk («overskudd»). Begge avdelingene har vakante vitenskapelige stillinger og store nettobidrag fra eksternt finansiert virksomhet. Per 2. tertial ligger begge an til noe høyere mindreforbruk enn budsjettert (hhv. kr 11 mill. og kr 14,3 mill). Tiltak igangsatt for å motvirke ytterligere akkumulering av midler forventes å ha effekt fra 2020. Også Avdeling for medisinsk atferdsvitenskap ser ut til å få et moderat mindreforbruk i år på kr. 0,5 mill.

SFFet Hybrid Technology Hub holder seg innenfor sine tildelte økonomiske rammer. Et tilsynelatende akkumulert merforbruk jfr. tabell 2 kommer av at utstyrsanskaffelser ikke kan belastes NFR-prosjekter direkte. Vi må gjøre anskaffelsene med instituttets midler, og ved hjelp av en leiestedsmodell belaste kostnader for bruk og slitasje på NFR-prosjekter over tid. Inntil investeringene er nedbetalt, innenfor senterets levetid, vil det respektive leiestedsprosjektet stå med et stadig lavere «underskudd».

Eksternt finansiert virksomhet

Inntekter fra eksterne bidragsytere og oppdragsgiver kommer i 2019 til å utgjøre ca. 44 % av IMBs totale inntekter, mot 46 % i 2018. Instituttet har per i dag 197 eksternt finansierte prosjekter, herav 14 EU-prosjekter og 50 NFR-prosjekter.

I løpet av 2. tertial har instituttet mottatt tilsagn om ytterligere fem EU-prosjekter, bl.a. et Marie Curie ITN -koordinatorprosjekt, et Marie Curie ITN -partnerprosjekt, samt tre tematiske partnerprosjekter. Det er sannsynlig at alle disse prosjektene starter opp rundt kommende årsskifte, og det antas at inntekter og aktivitet i hovedsak vil få regnskapsmessig effekt fra 2020.

Tabell 3 Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T2 2018	Regnskap T2 2019	Års-regnskap 2018	Års-budsjett 2019	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Inntekter	-104,54	-95,41	-153,00	-153,50	-153,48	-135,82	-132,20	-124,93	-131,12
Personalkostnader	51,67	53,68	82,89	95,99	84,54	71,54	65,88	63,47	64,46
Driftskostnader	22,82	20,64	34,09	62,76	37,76	42,89	38,79	38,45	40,09
Investeringer	0,91	0,68	1,73	4,35	4,35	0,13	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-29,14	-20,41	-34,29	9,60	-26,82	-21,27	-27,53	-23,01	-26,56
Nettobidrag	20,03	16,67	30,07	28,50	28,50	25,50	24,20	23,80	23,90
Prosjektavslutning	-0,98	0,14	-0,96	0,00	-0,15	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-10,10	-3,60	-5,19	38,10	1,52	4,23	-3,33	0,79	-2,66
Overført fra i fjor	-70,73	-75,95	-70,73	-75,95	-75,95	-74,42	-70,19	-73,52	-72,74
Saldo	-80,82	-79,55	-75,91	-37,85	-74,42	-70,19	-73,52	-72,74	-75,40

Prognosen på inntekter til den eksternt finansierte porteføljen holdes uendret for 2019 i forhold til budsjett, mens estimater for personal- og driftskostnader er redusert. Per 31.12.2019 forventes det at samlet saldo på prosjektene vil bli kr. 74,4 mill., marginalt lavere enn saldoen som ble overført fra i fjor.

Vedlegg 3

Kandidater og søknadstall Master i klinisk ernæringsfysiologi

Antall uteksaminerte kandidater

For første gang etter omlegging av ernæringsstudiet til femårig mastergrad, oppnådde IMB i fjor måltallet satt av Kunnskapsdepartementet på 32 uteksaminerte kandidater per år. På grunn av noe etterslep fra tidligere kull avla 35 kandidater mastereksamen i klinisk ernæringsfysiologi i 2018. I tillegg avla to kandidater toårig mastereksamen. Se tabell 1.

Tabell 1: Antall uteksaminerte kandidater (tall fra DBH)

Studieprogramnavn	2016		2017		2018	
	5-årig Master	2-årig Master	5-årig Master	2-årig Master	5-årig Master	2-årig Master
Ernæring		1				2
Klinisk ernæring	15		17		35	
Sum	15	1	17	0	35	2

Prognosen er at måltallet også kan nås inneværende år. Så langt er det uteksaminert 30 kandidater i 2019. Ytterligere to kandidater antas å levere masteroppgaven i løpet av høsten.

Søknadstall

Søkerantallet til femårig masterstudie i klinisk ernæringsfysiologi har vært forholdsvis stabilt de siste årene, med en liten topp i 2018. Antall kvalifiserte søkere for 2016, 2017, 2018 og 2019 var henholdsvis 518, 512, 535 og 516.

Tabellene under viser kjønns sammensetning og prioritet for søkere som tilbys studieplass (tabell 2) og for søkere som møter opp til studiestart (tabell 3).

Tabell 2: Antall søkere som får tilbud om studieplass

ÅR	ANTALL	KJØNSSAMMENSETNING		PRIORITET	
		Jenter	Gutter	1. pri	2. pri
2016	82	77	5	37	12
2017	94	89	5	49	5
2018	96	86	10	40	7
2019	100	87	13	26	10

På grunn av frafallsproblematikk, spesielt i de tidlige semestrene, tas det hvert år opp flere studenter enn antall studieplasser (35).

Tabell 3: Antall søkere som møter opp til studiestart

ÅR	ANTALL	KJØNSSAMMENSETNING		PRIORITET	
		Jenter	Gutter	1. pri	2. pri
2016	42	41	1	20	8
2017	44	42	2	30	3
2018	43	36	7	26	4
2019	48	39	9	16	6

Av 516 kvalifiserte søkere, fikk 100 tilbud om studieplass høsten 2019, herav 87 jenter og 13 gutter. Det møtte opp 48 studenter til studiestart, 39 jenter og 9 gutter. Av de som møtte opp hadde 16 dette studiet som sin 1. prioritet når de søkte, og 6 hadde det som sin 2. prioritet. De øvrige 26 hadde prioritert femårig masterstudie i klinisk ernæringsfysiologi lavere.

Det er spesielt gledelig at både antall gutter som får opptak og antall gutter som møter opp, er stigende. Andelen gutter var 13 % av de som fikk tilbud om studieplass og 18 % av de som møtte opp. Det kan være flere årsaker til den positive utviklingen, men det kan ha sammenheng med at Avdeling for ernæringsvitenskap har iverksatt flere tiltak for å stimulere gutter til å søke opptak. Blant annet er det innført et eget emne i idrettsernæring som muligens appellerer til gutter.

Suppleringsopptak

I tillegg til det nasjonale opptak (NOM opptak), tok klinisk ernæring opp kvalifiserte søkere til 5.- og 7. semester høsten 2019. Det ble behandlet totalt 80 søknader (søknadsalternativer) fra 46 søkere. Femten av søkerne fikk tilbud om opptak til 5. semester og to til 7. semester. Dessverre var det kun fire som møtte opp til 5. semester, og en som møtte til 7. semester.